

SPECYFIKACJA TECHNICZNA WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT BUDOWLANYCH

Do Projekt Technicznego:

MODERNIZACJA ŚWIETLICY W BEŁDOWIE - KRZYWEJ WSI

W zakresie:

- INSTALACJA KLIMATYZACJI, WENTYLACJI, WOD-KAN

OPRACOWAŁ:

mgr inż. Zbigniew Popkowski
upr. bud. nr ewid. 205/01/WŁ

KWIECIEŃ 2025 r.

1. Część ogólna	3
1.1. Przedmiot ST	3
1.2. Zakres stosowania ST	3
1.3. Przedmiot i zakres robót objętych ST	3
1.4. Określenia podstawowe, definicje	3
1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót	4
1.6. Dokumentacja techniczna	4
2. Wymagania dotyczące właściwości materiałów	4
3. Wymagania dotyczące sprzętu i maszyn	5
4. Transport oraz składowanie materiałów i urządzeń	5
5. Wymagania dotyczące wykonania robót	6
5.1. Wymagania ogólne	6
5.2. Warunki przystąpienia do robót	7
5.3. Roboty towarzyszące	7
5.4. Zabezpieczenie terenu budowy	7
5.5. Bezpieczeństwo i higiena pracy	7
5.6. Ochrona ppoż	7
5.7. Ochrona i utrzymanie robót	7
6. Wymagania szczegółowe wykonania robót	7
6.1. Opis projektowanej instalacji klimatyzacyjnej	7
6.1.1. Instalacje klimatyzacyjne	7
6.1.2. Instalacja czynnika chłodniczego	8
6.1.3. Instalacja odprowadzenia skroplin	9
6.1.4. Umiejscowienie jednostek zewnętrznych	9
6.2. Instalacje wody zimnej i ciepłej	
6.3. Instalacja kanalizacji	
7. Rury osłonowe	9
8. Przejścia przez strefy pożarowe	9
9. Zasady odbioru robót	10
9.1. Zakres badań odbiorczych	10
9.2. Odbiory międzyoperacyjne	10
9.3. Odbiory częściowe	10
9.4. Odbiór końcowy	10
9.5. Próba szczelności instalacji klimatyzacji	11
9.6. Instrukcja eksploatacji i konserwacji urządzeń	11
9.7. Szkolenia personelu serwis i rozruch	12
10. Wymagania dotyczące przedmiaru i obmiaru robót	12
10.1. Ogólne zasady obmiaru robót	12
10.2. Szczegółowe zasady przedmiaru i obmiaru robót montażowych instalacji klimatyzacji	12
11. Podstawa rozliczenia robót	12
12. Dokumenty odniesienia	13
12.1. Normy	13
12.2. Ustawy	14
12.3. Rozporządzenia	14

1. Część ogólna.

1.1. Przedmiot ST.

Przedmiotem niniejszej Specyfikacji Technicznej (ST) są wymagania ogólne dotyczące wykonania modernizacji instalacji wentylacji, klimatyzacji, z.w.u. oraz c.w.u. wybranych pomieszczeń budynku strażnicy OSP w miejscowości Beldów-Krzywa Wieś.

1.2. Zakres stosowania ST.

Specyfikacja techniczna stanowi podstawę jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w pkt. 1.1.

Odstępstwa od wymagań podanych w niniejszej specyfikacji mogą mieć miejsce tylko w przypadkach prostych robót o niewielkim znaczeniu, dla których istnieje pewność, że podstawowe wymagania będą spełnione przy zastosowaniu metod wykonania wynikających z doświadczenia oraz uznanych reguł i zasad sztuki budowlanej.

1.3. Przedmiot i zakres robót objętych ST.

Roboty, których dotyczy niniejsza Specyfikacja Techniczna obejmują wszystkie czynności podstawowe występujące przy montażu projektowanych instalacji, a także niezbędne dla właściwego wykonania tych instalacji roboty tymczasowe oraz prace towarzyszące.

Zakres robót instalacji klimatyzacji obejmuje:

- zakup i montaż wszystkich urządzeń klimatyzacyjnych,
- wykonanie przejść instalacyjnych w przegrodach budowlanych,
- trasowanie rurociągów instalacji chłodniczych i odprowadzenia skroplin,
- montaż urządzeń klimatyzacyjnych wewnętrznych i rurociągów na podporach typowych,
- montaż agregatów klimatyzacyjnych zewnętrznych na odpowiednich konstrukcjach,
- montaż instalacji odprowadzenia skroplin od urządzeń klimatyzacyjnych,
- regulacja i rozruch instalacji klimatyzacji
- uruchomienie i próby instalacji klimatyzacyjnej,
- zakup i montaż wszystkich urządzeń i materiałów wentylacyjnych,
- wykonanie przejść instalacyjnych w przegrodach budowlanych,
- montaż urządzeń i elementów instalacji wentylacyjnej,
- regulacja i rozruch instalacji wentylacji
- uruchomienie i próby instalacji wentylacji
- zakup i montaż wszystkich urządzeń i materiałów instalacji wod-kan,
- wykonanie przejść instalacyjnych w przegrodach budowlanych,
- montaż urządzeń i elementów instalacji wod-kan,
- regulacja i rozruch instalacji wod-kan
- uruchomienie i próby instalacji wentylacji
- wykonanie projektu powykonawczego,
- odbiór końcowy i odbiory częściowe.

1.4. Określenia podstawowe, definicje.

Aprobata techniczna – dokument potwierdzający pozytywną ocenę techniczną wyrobu stwierdzającą jego przydatność do stosowania w określonych warunkach, wydany przez jednostkę upoważnioną do udzielania aprobat technicznych.

Atest higieniczny – dokument potwierdzający przydatność wyrobu lub elementu do stosowania w kontakcie z wodą pitną lub w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi. Atest higieniczny wydaje Państwowy Zakład Higieny.

Bezpieczeństwo pożarowe – stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegawczych przed pożarem.

Ciśnienie próbne – ciśnienie próby hydraulicznej, jakiemu poddaje się armaturę, elementy przewodów, urządzenia w celu sprawdzenia szczelności.

Próba szczelności – badanie mające na celu sprawdzenie szczelności rurociągu przed oddaniem do eksploatacji.

Spadek przewodów – nachylenie przewodów w stosunku do poziomu.

Strefa pożarowa – przestrzeń wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni.

Pozostałe określenia stosowane w niniejszej Specyfikacji zgodne są z określeniami zawartymi w PN-EN 12792:2006, PN-EN 1074-1:2002, PN-EN 124:2000, i PN-B-10725:1997.

1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót.

Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za zgodność z dokumentacją projektową, postanowieniami w niej zawartymi, specyfikacją techniczną i poleceniami inspektora nadzoru oraz ze sztuką budowlaną.

Wszelkie uwagi dotyczące dokumentacji, zakresu robót, sposobu wykonania muszą być zgłoszone przed podpisaniem kontraktu i wyjaśnione w sposób nie budzący wątpliwości.

1.6. Dokumentacja techniczna.

Dokumentację robót montażowych stanowią:

- projekt techniczny w zakresie wynikającym z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 02.09.2004r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (tekst jednolity Dz.U. 2013 poz. 1129) wraz z późniejszymi zmianami,
- specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót, sporządzona zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 02.09.2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (tekst jednolity Dz.U. 2013 poz. 1129) wraz z późniejszymi zmianami,
- dziennik budowy prowadzony zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 108, poz. 953, wraz z p. zm. Dz. U. Nr 198, poz. 2042 z dnia 27 sierpnia 2004 r.),
- dokumenty świadczące o dopuszczeniu do obrotu i powszechnego lub jednostkowego zastosowania użytych wyrobów budowlanych, zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. Nr 92, poz. 881 wraz z późn. zmianami),

- protokoły odbiorów częściowych, końcowych i robót zanikających z załączonymi protokołami z badań kontrolnych,
- dokumentacja powykonawcza, czyli wcześniej wymienione części składowe dokumentacji robót z naniesionymi zmianami dokonanymi w toku wykonywania robót (zgodnie z art. 3, pkt.14 ustawy Prawo Budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. – jednolity tekst Dz.U. 2018 poz. 1202).

Roboty należy wykonywać na podstawie dokumentacji projektowej i specyfikacji technicznej (szczegółowej) wykonania i odbioru robót budowlanych opracowanych dla realizacji konkretnego zadania.

2. Wymagania dotyczące właściwości materiałów.

Przy wykonywaniu robót budowlanych należy stosować wyroby budowlane, które zostały dopuszczone do obrotu i powszechnego lub jednostkowego stosowania w budownictwie. Materiał stosowane do wykonania robót montażowych powinny być zgodne z dokumentacją projektową, opisem technicznym i rysunkami. Materiały stosowane do montażu instalacji powinny mieć:

- oznakowanie znakiem CE co oznacza, że dokonano oceny ich zgodności ze zharmonizowaną normą europejską wprowadzoną do zbioru Polskich Norm, z europejską aprobatą techniczną lub krajową specyfikacją techniczną państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, uznaną przez Komisję Europejską za zgodną z wymaganiami podstawowymi, lub
- deklarację zgodności z uznanymi regułami sztuki budowlanej wydaną przez producenta, jeżeli dotyczy ona wyrobu umieszczonego w wykazie wyrobów mających niewielkie znaczenie dla zdrowia i bezpieczeństwa określonym przez Komisję Europejską, lub
- oznakowanie znakiem budowlanym, co oznacza, że są to wyroby nie podlegające obowiązkowemu oznakowaniu CE, dla których dokonano zgodności z Polską Normą lub aprobatą techniczną, bądź uznano „regionalny wyrób budowlany”.

Wszelkie nazwy własne produktów i materiałów przywołane w specyfikacji służą określeniu pożądanego standardu wykonania i określeniu właściwości i wymogów technicznych założonych w dokumentacji technicznej dla danych rozwiązań.

Dopuszcza się zamiennie rozwiązania (w oparciu o produkty innych producentów) pod warunkiem:

- spełnienia tych samych właściwości technicznych
- przedstawieniu zamiennych rozwiązań na piśmie (dane techniczne, Atesty, dopuszczenia do stosowania),
- uzyskaniu akceptacji Projektanta, Inspektora Nadzoru.

Wszystkie materiały, których Wykonawca użyje do wbudowania muszą odpowiadać warunkom określonym w art. 10 ustawy „Prawo Budowlane” z dnia 7 lipca 1994 r. (tj. z 2003r Dz. U. Nr 207, poz. 2016, z późn. zm.) i Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. O wyrobach budowlanych (Dz. U. Nr 92, poz. 88).

Dopuszczone do jednostkowego stosowania w obiekcie budowlanym są wyroby wykonane według indywidualnej dokumentacji technicznej sporządzonej przez Projektanta lub z nim uzgodnionej, dla których wydano oświadczenie wskazujące, że zapewniono zgodność wyrobu z tą dokumentacją oraz z przepisami i obowiązującymi normami.

Kierownik budowy lub jeżeli jego ustanowienie, nie jest wymagane, Inwestor, jest zobowiązany do przechowywania w/w oświadczeń oraz udostępniania ich przedstawicielom uprawnionych organów.

3. Wymagania dotyczące sprzętu i maszyn.

Wykonawca przystępujący do wykonania instalacji klimatyzacji powinien wykazać się możliwością korzystania z właściwego sprzętu budowlanego umożliwiającego wykonanie instalacji, w tym

specjalistycznego sprzętu do montażu rurociągów (a w szczególności chłodniczych), podwieszeń i izolacji, wykonywania i badania połączeń rurociągów, rusztowań itp. Sprzęt montażowy musi być w pełni sprawny i dostosowany do technologii wykonania, warunków wykonywania robót oraz racjonalnego wykorzystania na budowie.

4. Transport oraz składowanie materiałów i urządzeń.

Rurociągi z tworzyw sztucznych należy składować w pozycji leżącej w wiązkach na płaskim równym utwardzonym podłożu zabezpieczonym przed wodą opadową oraz działaniem słońca i deszczu.

Pierwszą warstwę rur układać na podkładach drewnianych. Urządzenia, armaturę oraz rury miedziane należy zabezpieczyć przed działaniem wilgoci i składować w pomieszczeniach zamkniętych zabezpieczonych przed dostępem osób postronnych. Agregaty skraplające – transport oraz składowanie w pozycji stojącej.

Rurociągi należy układać wg poszczególnych grup, wielkości i gatunków w sposób umożliwiający dostęp do poszczególnych stosów lub pojedynczych rur.

5. Wymagania dotyczące wykonania robót.

5.1. Wymagania ogólne.

Wykonawca uwzględni w kalkulacji robót wszystkie elementy niezbędne do prawidłowego działania instalacji.

Żadne zmiany dotyczące zakresu robót oraz materiałowe po podpisaniu kontraktu nie będą rozpatrywane.

Wykonawca na własny koszt sporządzi dokumentację powykonawczą z ewentualnymi zmianami.

Wykonawca dostarczy także wszelkie dokumenty i zezwolenia konieczne jako załączniki do dokumentacji koniecznej do uzyskania zezwolenia na użytkowanie obiektu.

Wszystkie zastosowane maszyny, urządzenia i materiały muszą posiadać wymagane prawem dokumenty uprawniające do stosowania w budownictwie.

Wykonawca jest zobowiązany do zebrania wszystkich informacji potrzebnych dla określenia trudności związanych z wykonaniem swoich prac, a wynikających z usytuowania obiektu i graniczącymi z nim terenami (utrudnienia w zaopatrzeniu, wjazdu sprzętu, przepisami i wymaganiami zarządu dróg, policji, konserwatora zabytków, itp.). W związku z powyższym, oferta musi brać pod uwagę wszystkie trudności z tego wynikające. Wykonawca nie będzie mógł żądać wynagrodzenia dodatkowego pod pretekstem, że jego przewidywania, oparte jedynie na wskazówkach naniesionych na rysunkach i dokumentach opisowych, okazałyby się niewystarczające w stosunku do rzeczywistego zakresu koniecznych prac lub wymagań wynikających z różnych szczegółów projektu.

Wykonawca niniejszego zakresu jest zobowiązany do wyznaczenia na cały okres trwania prac budowlanych uprawnionego kierownika robót do nadzoru nad pracami i kontaktu z Inwestorem.

Wykonawca będzie całkowicie odpowiedzialny za:

- zgodność dostarczonych i zainstalowanych przez siebie urządzeń z ich opisem oraz zgodność z charakterystyką techniczną podaną w projekcie oraz za ich poprawne funkcjonowanie i trwałość,
- montaż,
- rezultat wykonania i użytkowania poszczególnych urządzeń i materiałów.

Wykonawca winien zapewnić i zawrzeć w swej cenie ryczałtowej wszystkie dodatkowe roboty niezbędne do należytego zakończenia swojej usługi a mianowicie:

- dostawę urządzeń i materiałów wchodzących w skład wykonywanego zadania,
- wykonawstwo zgodne z dokumentacją, aktualnymi przepisami i zasadami sztuki budowlanej,

- załadunek, transport i rozładunek na placu remontu wszystkich urządzeń i materiałów potrzebnych lub niezbędnych,
- ustanowienie i nadzorowanie we własnym zakresie stref magazynowania i przygotowania,
- dostawę i używanie wszystkich sprzętów niezbędnych do wykonania prac (rusztowania, podnośniki, nagrzewnice, sprzęt BHP.) jak również późniejszy demontaż i usunięcie tych sprzętów,
- utrzymanie porządku na terenie objętym pracami instalacyjnymi, zabezpieczanie oraz nadzorowanie wykonanych prac, aż do momentu ich odbioru,

Wykonawca na własny koszt wszystkich niezbędnych prób oraz pomiarów wraz z protokołami. W przypadku kolizji z innymi instalacjami należy niezwłocznie powiadomić Projektanta. W przypadku kolizji z istniejącymi instalacjami zmianę prowadzenia przewodów ustalać na bieżąco w trakcie realizacji inwestycji.

Instalacje należy wykonać zgodnie z wytycznymi producenta rur/armatury a montaż urządzeń prowadzić wg wytycznych dostawców

5.2. Warunki przystąpienia do robót.

Przed przystąpieniem do montażu instalacji należy:

- wyznaczyć miejsca układania rur, kanałów, kształtek i armatury,
- wykonać otwory i obsadzić uchwyty, podpory i podwieszenia,
- wykonać bruzdy w ścianach w przypadku układania w nich przewodów,
- wykonać otwory w przegrodach budowlanych dla przejść przewodów,
- wyznaczyć miejsca usytuowania urządzeń.

5.3. Roboty towarzyszące.

Wykonawca ponosi koszty związane z pracami towarzyszącymi.

5.4. Zabezpieczenie terenu budowy.

Koszt zabezpieczenia terenu budowy nie podlega odrębnej zapłacie i przyjmuje się, że jest wliczony w cenę kontraktu.

5.5. Bezpieczeństwo i higiena pracy.

Podczas realizacji robót Wykonawca zobowiązany jest przestrzegać obowiązujących przepisów BHP (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych; Dz. U. Nr 47, poz. 401).

5.6. Ochrona ppoż.

Wykonawca będzie przestrzegać przepisów ochrony przeciwpożarowej zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz normami.

5.7. Ochrona i utrzymanie robót.

Wykonawca będzie utrzymywać roboty do czasu końcowego odbioru.

6. Wymagania szczegółowe wykonania robót.

6.1. Opis projektowanej instalacji klimatyzacyjnej.

6.1.1. Instalacje klimatyzacyjne.

W pomieszczeniu sali tanecznej projektuje się system klimatyzacji Split realizowany przez 2 klimatyzatory podstropowe o jednostkowej mocy chłodniczej 12,1kW. Klimatyzatory pracujące na czynniku chłodniczym R32. Jednostkę zewnętrzną należy lokalizować na ścianie zewnętrznej budynku zgodnie z częścią rysunkową opracowania. Należy zachować odstępy serwisowane zgodnie z zaleceniami producenta. Powstające podczas obróbki powietrza skropliny, odprowadzane będą na zewnątrz budynku. Instalację skroplin prowadzić ze spadkiem min. 1%. W przypadku braku możliwości uzyskania spadków stosować pompki skroplin. Dokładne umiejscowienie agregatów zewnętrznych oraz sposób mocowania i

posadowienia ustalić na etapie wykonawstwa.

W pomieszczeniu sali przyjęć projektuje się system klimatyzacji Split realizowany przez 2 klimatyzatory ściennie o jednostkowej mocy chłodniczej 7,1kW. Klimatyzatory pracujące na czynniku chłodniczym R32. Jednostkę zewnętrzną należy lokalizować na ścianie zewnętrznej budynku zgodnie z częścią rysunkową opracowania. Należy zachować odstępy serwisowe zgodnie z zaleceniami producenta. Powstające podczas obróbki powietrza skropliny, odprowadzane będą na zewnątrz budynku. Instalację skroplin prowadzić ze spadkiem min. 1%. W przypadku braku możliwości uzyskania spadków stosować pompki skroplin. Dokładne umiejscowienie agregatów zewnętrznych oraz sposób mocowania i posadowienia ustalić na etapie wykonawstwa.

6.1.2. Instalacja czynnika chłodniczego.

Instalację czynnika chłodniczego – freonu R-32 zaprojektowano z rur miedzianych chłodniczych, łączonych metodą lutowania, z łukami giętymi, wykonywanymi w trakcie montażu instalacji. Prowadzenie przewodów wewnątrz budynku zaprojektowano w białych korytach instalacyjnych PVC oraz częściowo w stalowych korytach kablowych bez pokrywy podwieszanych do stropu konstrukcyjnego. Po wykonaniu wszystkich połączeń instalacji chłodniczej freonowej, należy wykonać sprawdzenie szczelności, a następnie dokonać jej osuszenia, zgodnie ze szczegółowymi wytycznymi producentów urządzeń, zamieszczonymi w instrukcjach montażowych i w DTR urządzeń.

Wszystkie elementy instalacji chłodniczej w budynku należy izolować izolacją termiczną. W miejscach podwieszeń i uchwytów obejmujących izolowanych przewodów chłodniczych powinny obejmować rurę wraz z izolacją. Przewody chłodnicze usytuowane na zewnątrz budynku należy montować i izolować analogicznie jak wewnętrzne.

6.1.3. Instalacja odprowadzenia skroplin

Dla odprowadzenia skroplin z jednostek wewnętrznych instalacji klimatyzacji zaprojektowano pompki skroplin (np. Aspen Mini Aqua) oraz rury PVC-U klejone. Przewidziano odprowadzenie skroplin na zewnątrz budynku na przyległy teren zielony. Instalacja odprowadzania skroplin powinna być wykonana z odpowiednimi spadkami oraz w sposób szczelny.

6.1.4. Umiejscowienie jednostek zewnętrznych

Agregaty należy umieścić na konsolach ściennych i umieścić na podkładkach antywibracyjnych.

6.2. INSTALACJA WODOCIĄGOWA

Zasilenie w zimną wodę wykonać z przyłącza zimnej wody od istniejącego wodomierza. Przyłącze wyposażone w zestaw wodomierzowy (wymienić na nowy). Za przyłączem należy zamontować zawór zwrotny antyskażeniowy EA 251 oraz zawory odcinające. Instalację należy rozprowadzić w sposób pokazany na rysunku. Instalację wykonać z rur wielowarstwowych typu pex łączonych przez zaprasowanie lub PP stabilizowanych łączonych przez zgrzewanie przeznaczonych do tego typu instalacji (przy zachowaniu średnicy wewnętrznej). Ciepła woda przygotowywana indywidualnie w lokalu. Zaprojektowano dwa podgrzewacze o pojemności 10 dm³ i mocy 2 kW (montaż pod umywalką). Montaż podgrzewaczy zgodnie z DTR urządzenia. Armatura oraz biały montaż zgodna z wytycznymi branży architektury.

6.3. INSTALACJA KANALIZACYJNA

Instalację kanalizacyjną wewnętrzną należy wykonać zgodnie z rysunkami i podłączyć do istniejącej instalacji. Lokalizację istniejącej instalacji kanalizacji zweryfikować należy na etapie prac rozbiórkowych – wykonać odkrywkę, ocenić stan instalacji. Odpływy z przyborów sanitarnych zasyfonować. Instalację kanalizacji należy prowadzić ze spadkiem min. 2%. Instalacja kanalizacyjna została zaprojektowana z rur PVC/PP. Montaż wszystkich urządzeń zgodnie z DTR.

7. Rury osłonowe.

Jeżeli jest to wymagane względami konstrukcyjnymi, w miejscach przejść rurociągów przez przegrody budowlane należy zamontować tuleje, przy czym w miejscach tych nie może być połączeń rur. Przestrzeń pomiędzy rurą ochronną, a rurociągiem należy wypełnić ogniochronną masą uszczelniającą, posiadającą odpowiednie aprobaty. Rury ochronne stalowe bez szwu przewodowe czarne, wg normy PN-H- 74219:1979.

Tuleja ochronna powinna być w sposób trwały osadzona w przegrodzie budowlanej.

Tuleja ochronna powinna być rurą o średnicy wewnętrznej większej od średnicy zewnętrznej rury przewodu:

- co najmniej o 2 cm, przy przejściu przez przegrodę pionową,
- co najmniej 1 cm, przy przejściu przez strop.

Tuleja ochronna powinna być dłuższa niż grubość przegrody pionowej o około 2 cm z każdej strony, a przy przejściu przez strop powinna wystawać około 2 cm powyżej posadzki i około 1 cm poniżej tynku na stropie.

Przestrzeń między rurą przewodu, a tuleją ochronną powinna być wypełniona materiałem trwale plastycznym nie działającym korozyjnie na rurę, umożliwiającym jej wzdłużne przemieszczanie się i utrudniającym powstanie w niej naprężeń ścinających.

W tulei ochronnej nie powinno znajdować się żadne połączenie rury przewodu.

Tuleja ochronna powinna być dłuższa niż grubość przegrody pionowej o około 5cm. Przy przejściu przez strop, tuleja powinna wystawać około 2 cm powyżej posadzki.

Przepust instalacyjny w przegrodzie stanowiącej element oddzielenia przeciwpożarowego powinien być wykonany w sposób zapewniający odpowiednią klasę odporności ogniowej (szczelności ogniowej E; izolacyjności ogniowej I) wymaganą dla tych elementów, zgodnie z rozwiązaniem szczegółowym znajdującym się w projekcie technicznym.

Przepusty w ścianach zewnętrznych powinny zapewniać odpowiednią gazo- i wodoszczelność zgodnie z rozwiązaniem szczegółowym znajdującym się w projekcie technicznym.

Tuleja ochronna nie może stanowić podpory przesuwnej.

8. Przejścia przez strefy pożarowe.

Wszystkie przepusty instalacyjne w elementach oddzielenia przeciwpożarowego będą zabezpieczone do klasy odporności ogniowej (EI) wymaganej dla tych elementów. Zasady odbioru robót

8.1. Zakres badań odbiorczych

Odbiory techniczne robót składają się z odbioru technicznego częściowego dla robót zanikających i ulegających zakryciu oraz odbioru technicznego końcowego po zakończeniu budowy.

Szczegółowy zakres badań odbiorczych powinien zostać ustalony w umowie pomiędzy Inwestorem i Wykonawcą z tym, że powinny one objąć co najmniej badania odbiorcze szczelności.

8.2. Odbiory międzyoperacyjne.

Odbiorowi międzyoperacyjnemu podlegają:

- przebieg tras projektowanych instalacji,
- szczelność wykonanych połączeń,
- sposób prowadzenia przewodów,
- lokalizacja urządzeń.

Z przeprowadzonego odbioru międzyoperacyjnego należy sporządzić protokół odbioru technicznego - częściowego.

8.3. Odbiory częściowe.

Odbiorowi częściowemu należy poddać te elementy instalacji, do których zanika dostęp w wyniku postępu robót, jak np. wykonanie bruzd, przebić, uszczelnień przejść przez przegrody budowlane oraz inne, których sprawdzenie jest utrudnione bądź niemożliwe w fazie odbioru końcowego.

Odbiór częściowy przeprowadza się w trybie przewidzianym dla odbioru technicznego końcowego jednak bez oceny prawidłowości pracy instalacji.

8.4. Odbiór końcowy.

Instalacja powinna być przedstawiona do odbioru końcowego po zakończeniu wszystkich robót montażowych oraz po dokonaniu badań/prób odbiorczych częściowych, z których wszystkie zakończyły się wynikiem pozytywnym. W ramach odbioru końcowego należy uruchomić instalację i sprawdzić w szczególności:

- użycie właściwych materiałów i elementów urządzeń,
- prawidłowość wykonania połączeń,
- osiąganie zakładanych parametrów zgodnie z dokumentacją projektową, specyfikacjami technicznymi i WTWiO.
- prawidłowość wykonania uchwytów (podpór) przewodów oraz odległości między uchwytami (podporami),
- prawidłowość zainstalowania urządzeń,
- protokoły odbiorów międzyoperacyjnych i częściowych,
- protokoły zawierające wyniki badań odbiorczych,
- zgodność wykonanej instalacji z dokumentacją projektową specyfikacjami technicznymi (szczegółowymi), WTWiO, odpowiednimi normami oraz instrukcjami producentów materiałów, przyborów i urządzeń.

Przy odbiorze robót powinny być dostarczone następujące dokumenty:

- Dokumentacja Projektowa z naniesionymi zmianami i uzupełnieniami,
- dokumenty uzasadniające uzupełnienia i zmiany wprowadzone w trakcie wykonywania robót,
- protokoły częściowych odbiorów poprzednich faz robót,
- protokół przeprowadzonego badania szczelności instalacji,
- dokumentacja techniczno-ruchowa i karty gwarancyjne urządzeń,
- dokumenty potwierdzające jakość wbudowanych materiałów,
- świadectwa jakości dostarczone przez dostawców,
- instrukcje eksploatacji i konserwacji urządzeń,
- protokoły przeprowadzonych testów i rozruchów,
- protokoły regulacji końcowej urządzeń,

Z odbioru końcowego należy sporządzić protokół odbioru technicznego – końcowego. Konieczne jest dokonanie wpisu do dziennika budowy o wykonaniu odbioru końcowego. Wykonawca przekazuje Inwestorowi instrukcję obsługi instalacji i urządzeń.

Wykonawca jest zobowiązany, zgodnie z art. 57 ust. 1 p. 2 ustawy Prawo budowlane, przy odbiorze końcowym złożyć oświadczenia:

- o wykonaniu danej instalacji zgodnie z dokumentacją projektową i warunkami pozwolenia na budowę,
- o doprowadzeniu do należytego stanu i porządku terenu budowy.

Odbiór końcowy kończy się protokolarnym przejęciem instalacji do użytkowania lub protokolarnym stwierdzeniem braku przygotowania instalacji do użytkowania, wraz z podaniem przyczyn takiego stwierdzenia. Protokół nie powinien zawierać żadnych postanowień warunkowych.

W przypadku zakończenia odbioru stwierdzeniem braku przygotowania instalacji do użytkowania, po usunięciu przyczyn takiego stwierdzenia należy przeprowadzić ponowny odbiór instalacji. W ramach tego odbioru należy dodatkowo sprawdzić czy w okresie pomiędzy odbiorami elementy instalacji nie uległy uszkodzeniu.

8.5. Próba szczelności instalacji klimatyzacji

Podczas wykonywania prób Wykonawca musi zapewnić obecność Kierownika Budowy / Kierownika Robót i jeśli istnieje taka potrzeba, obecność techników z odpowiednim wyposażeniem pomiarowym i regulacyjnym.

Po ułożeniu freonowego rurociągu chłodniczego należy wykonać próbę ciśnieniową napełniając go azotem o ciśnieniu 41,5 bar dla urządzeń pracujących na czynnik chłodniczy R32.

Należy użyć manometru o średnicy tarczy min. 150 mm o zakresie o 50% większym od ciśnienia próbnego i działce elementarnej 0,05 MPa.

Wynik badania szczelności można uznać za pozytywny jeżeli w ciągu 24 godziny manometr nie wykaże spadku ciśnienia.

Następnie w instalacji należy wykonać podciśnienie za pomocy pompy próżniowej do 1 bara.

Po wykonaniu próby można przystąpić do napełniania instalacji czynnikiem chłodniczym.

Po wykonaniu instalacji odwodnieniowej należy poddać ją próbie szczelności (bezciśnieniowo) poprzez przelanie.

Odbiory częściowe i końcowe wg rozdz. I WTWIO.

Z wykonanych prób wykonawca sporządzi odpowiednie protokoły i wpisy do dziennika budowy.

8.6. Instrukcja eksploatacji i konserwacji urządzeń.

Wykonawca, po zakończeniu robót, dostarczy uzgodnioną z Inwestorem ilość egzemplarzy instrukcji użytkowania instalacji. Każda instrukcja powinna zawierać m.in. następujące informacje:

- gwarancje producenta
- opis działania instalacji
- dane o osiągnięciach i wielkości nominalne
- zasady eksploatacji
- instrukcja wyłączania z eksploatacji
- środki ostrożności

Instrukcje muszą być kompletne i uwzględniać całość urządzenia, układów sterujących, obsługę systemów, akcesoriów i elementów dodatkowych.

8.7. Szkolenia personelu serwis i rozruch.

Po dokonaniu odbioru robót. Wykonawca wprowadzi obsługę techniczną w zagadnienia związane z robotami leżącymi w zakresie niniejszej branży (obsługa instalacji klimatyzacji oraz ich konserwacja), niezbędne do właściwego funkcjonowania układów instalacyjnych. W/w wprowadzenie odbędzie się na bieżąco i zostanie poparte demonstracjami oraz symulacjami działania układów.

9. Wymagania dotyczące przedmiaru i obmiaru robót.

9.1. Ogólne zasady obmiaru robót.

Zasady ogólne pomiaru i robót podane zostały w specyfikacji – Kod CPV 45000000-7 „Wymagania ogólne” pkt 7, 8. przeprowadzony z częstością wymaganą do umownych płatności.

9.2. Szczegółowe zasady przedmiaru i obmiaru robót montażowych instalacji klimatyzacji.

Obmiaru robót dokonuje się z natury (wykonanej roboty) przyjmując jednostki miary odpowiadające zawartym w dokumentacji:

- dla osprzętu montażowego dla rur miedzianych, z tworzywa sztucznego, kabli i przewodów: szt., kpl., m,
- dla rur miedzianych, z tworzywa sztucznego, kabli i przewodów – m,
- dla urządzeń, konstrukcji wsporczych: szt., kpl.

10. Podstawa rozliczenia robót.

Rozliczenie robót montażowych może być dokonane jednorazowo po wykonaniu pełnego zakresu robót i ich końcowym odbiorze lub etapami określonymi w umowie, po dokonaniu odbiorów częściowych robót.

Ostateczne rozliczenie umowy pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą następuje po dokonaniu odbioru końcowego.

Podstawę rozliczenia oraz płatności wykonanego i odebranego zakresu robót stanowi wartość tych robót obliczona na podstawie:

- określonych w dokumentach umownych (ofercie) cen jednostkowych i ilości robót zaakceptowanych przez zamawiającego lub
- ustalonej w umowie kwoty za określony zakres robót.

Ceny jednostkowe wykonania robót instalacji elektrycznych obejmujące roboty instalacyjne uwzględniają również:

- przygotowanie stanowiska roboczego,
- dostarczenie do stanowiska roboczego materiałów, narzędzi i sprzętu,
- obsługę sprzętu,
- ustawienie i przestawienie drabin oraz lekkich rusztowań przesławnych umożliwiających wykonanie robót na wysokości do 4 m (jeśli taka konieczność występuje),
- usunięcie wad i usterek oraz naprawienie uszkodzeń powstałych w czasie robót,
- uporządkowanie miejsca wykonywania robót,
- usunięcie pozostałości, resztek i odpadów materiałów w sposób podany w specyfikacji technicznej szczegółowej,
- likwidację stanowiska roboczego,
- konserwacja urządzeń w okresie gwarancji

11. Dokumenty odniesienia.

11.1. Normy.

- PN-EN 476:2001 Wymagania ogólne dotyczące elementów stosowanych w systemach kanalizacji grawitacyjnej.
- PN-EN 1329-1:2001 Systemy przewodowe z tworzyw sztucznych do odprowadzania nieczystości i ścieków (o niskiej i wysokiej temperaturze) wewnątrz konstrukcji budowli. Niezmiękczonej polichlorek winylu (PVC-U). Część 1: Wymagania dotyczące rur, kształtek i systemu.
- PN-ENV 1329-2:2002(U) Systemy przewodów rurowych z tworzyw sztucznych do

odprowadzania nieczystości i ścieków (o niskiej i wysokiej temperaturze) wewnątrz konstrukcji budowli. Nieplastyfikowany polichlorek winylu (PVC-U). Część 2: Zalecenia dotyczące oceny zgodności.

- PN-EN 1453-1:2001 Systemy przewodów rurowych z tworzyw sztucznych o ściankach strukturalnych, do odprowadzania nieczystości i ścieków (o niskiej i wysokiej temperaturze) wewnątrz konstrukcji budowli. Nieplastyfikowany poli(chlorek winylu) (PVC-U). Część 1: Wymagania dotyczące rur i systemu.
- PN-ENV 1566-2:2002 Systemy przewodów rurowych z tworzyw sztucznych do odprowadzania nieczystości i ścieków (o niskiej i wysokiej temperaturze) wewnątrz konstrukcji budowli. Chlorowany poli(chlorek winylu) (PVC-C). Część 2: Zalecenia dotyczące oceny zgodności (oryg.)
- PN-ENV 13801:2009 Systemy przewodów rurowych z tworzyw sztucznych do odprowadzania nieczystości i ścieków (o niskiej i wysokiej temperaturze) wewnątrz konstrukcji budynku.
Tworzywa termoplastyczne. Zalecana praktyka instalowania
- PN-EN 12056-1:2002 Systemy kanalizacji grawitacyjnej wewnątrz budynków. Część 1: Postanowienia ogólne i wymagania.
- PN-EN 12056-2:2002 Systemy kanalizacji grawitacyjnej wewnątrz budynków. Część 2: Kanalizacja sanitarna. Projektowanie układu i obliczenia.
- PN-EN 12056-4:2002 Systemy kanalizacji grawitacyjnej wewnątrz budynków. Część 4: Pompownie ścieków. Projektowanie układu i obliczenia.
- PN-EN 12056-5:2002 Systemy kanalizacji grawitacyjnej wewnątrz budynków. Część 5: Montaż i badania, instrukcje działania, użytkowania i eksploatacji.
- PN-B-03420:1976 Wentylacja i klimatyzacja – Parametry obliczeniowe powietrza zewnętrznego
- PN-B-03421:1978 Wentylacja i klimatyzacja - Parametry obliczeniowe powietrza wewnętrznego w pomieszczeniach przeznaczonych do stałego przebywania ludzi.
- PN-ISO 5149:1997 Warunki bezpieczeństwa w instalacjach chłodniczych

12.2. Ustawy.

- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo Budowlane z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. – o wyrobach budowlanych (Dz. U. Nr 92, poz. 881 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. – o dozorcze technicznym (Dz. U. Nr 122, poz. 1321 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. - o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz. U. 2001r. Nr 72, poz. 747 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. - o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 147 poz. 1229 z późniejszymi zmianami).

12.3. Rozporządzenia.

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie z późniejszymi zmianami

(Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.).

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie krajowych ocen technicznych (Dz. U. Nr 0, poz. 1968 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 stycznia 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie aprobat i kryteriów technicznych oraz jednostkowego stosowania wyrobów budowlanych (Dz. U. Nr 8, poz. 71 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 sierpnia 1998 r. w sprawie systemów oceny zgodności, wzoru deklaracji zgodności oraz sposobu znakowania wyrobów budowlanych dopuszczanych do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie (Dz. U. Nr 113, poz. 728 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 sierpnia 1998 r. w sprawie określenia wykazu wyrobów niemających istotnego wpływu na spełnianie wymagań podstawowych oraz wyrobów wytwarzanych i stosowanych według uznanych zasad sztuki budowlanej (Dz. U. Nr 99, poz. 637 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 grudnia 2002 systemów oceny zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowaniem CE (Dz. U. Nr 209, poz. 1779 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 grudnia 2002 określenia polskich jednostek organizacyjnych upoważnionych do wydawania europejskich aprobat technicznych, zakresu i formy aprobat oraz trybu ich udzielania, uchylania lub zmiany (Dz. U. Nr 209, poz. 1780 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. – w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. Nr 47, poz. 401).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. – w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz. 1126).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 sierpnia 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz szczegółowego zakresu rodzajów robót budowlanych, stwarzających zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi (Dz. U. Nr 151, poz. 1256 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. – w sprawie sposobów deklarowania wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. Nr 198, poz. 2041 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 108, poz. 953 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 sierpnia 2004 r. – zmieniające rozporządzenie w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zamawiającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 198, poz. 2042).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 03.07.2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2003 r. Nr 120, poz. 1133 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. – w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. Nr 202, poz. 2072 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U.

Nr 121, poz.1138)

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 169, poz. 1650 z późn. zm.).